QUÆSTIONES

CIRCA MATRIMONIA MIXTA A SACRA CONGREGATIONE DE PROPAGANDA FIDE

die 17 novembris, anno 1835, solutæ.

Cum à R. P. D. episcopo Quebecensi pleraque dubia circa matrimonia mixta et clandestinè vel aliter inordinatè contracta sacræ Congregationi de Propagandâ Fide proposita fuissent, re ad supremam S. Officii Congregationem delatâ, Eminentissimi Cardinales contra hæreticam pravitatem Generales Inquisitores dubia isthæc, ut sequitur, soluta voluerunt :—

Quæritur 1°. Sitne validum matrimonium à duobus catholicis natu minoribus secundùm formas ab Ecclesiâ præscriptas contractum, sed tamen invitis parentibus ?

Respondetur affirmativè. Nec enim dissensus parentum aut ætas minor inter impedimenta matrimonium dirimentia ullo possunt modo nostris hisce temporibus recenseri. Leges Cæsareas et jussa principum huic adversa sententiæ non moramur. Illa namque aut de civilibus tantùm effectibus sunt intelligenda, sicuti de edicto Henrici III regis Christianissimi à Ludovico XIII confirmato, sentiunt præstantes viri Lovetus in Parisiensi senatu consiliarius, Habertus episcopus Vabriensis, Cabassutius, Gerbasius, Natalis Alexander, aliique ; aut quùm id statuant quòd limites prætergreditur sæcularis potestatis, sunt omninò rejicienda.

Circa ea quæ ad rationem pertinent sacramentorum, non principibus sæcularibus sed soli Ecclesiæ plena est definiendi potestas. Ea verò non solùm in cap. *Cùm locum*, de sponsal, et mat. in cap. *Licet*. et in cap. *Tua*. de sponsâ duorum, ejusmodi matrimonia rata habuit et declaravit ; verùm et Tridenti in Spiritu Sancto legitimè congregata eos anathemate percussit, *qui falso affirmant matrimonia à filiis familias sine consensu parentum contracta irrita esse, et parentes ea rata vel irrita facere posse.* Nullus igitur dubio reliquus locus est super validitate prædicti matrimonii.

Quæritur 2°. Utrùm matrimonium partis catholicæ et partis protestantis, utriusque natu minoris, invitis parentibus unius ex partibus contractum coram magistratu vel ministro protestante et duobus testibus, validum censeri debeat necne ?

Respondetur affirmativè, pro Canadæ regionibus ad quas extensa est Benedictina declaratio*. Jàm enim suprà monuimus neque ætatem minorem neque parentum dissensum dirimere matrimonia ; quod non de catholicis solùm, sed de ipsis etiam protestantibus volumus intellectum, cùm hæretici quoque sacris Ecclesiæ legibus teneantur ; nec in iis præsertim, quæ attinent ad sacramenta, sæculares leges Ecclesiæ sanctionibus ullo possint esse detrimento. Deficientia tandem parochi, in casu expresso, non nisi clandestinitatem parit, quæ in illis locis in quibus vim habet Benedictina declaratio, haud irritat matrimonia hæreticorum. Cùm verò, ut idem fert Benedictus XIV in opere de Synod. Diœc. in matrimoniis mixtis pars libera et immunis à lege eamdem immunitatem cum alterâ parte communicare censeatur : sequitur profectò clandestinitatem non obstare mixtis matrimoniis in Canadæ regionibus contractis.

Quæritur 3°. Estne validum matrimonium à duobus protestantibus absque ullo teste contractum ?

Respondetur : Est validum pro Canadæ regionibus ; inibi enim viget Benedictina declaratio quæ valida declarat ea matrimonia quæ clandestinè ab hæreticis contrahuntur.

Quæritur 4°. Matrimonium partis catholicæ et partis hæreticæ contractum inter utramque partem, nullo adstante teste, validumne censeri debet ?

Respondetur : Validum pro Canadæ regionibus ob sæpius laudatam Benedictinam declarationem ad ea loca extensam. Hoc patet ex dictis in solutione ad dubium

*Declaratio SS. DD. N. Benedicti Papæ XIV, cum Instructione super dubiis respicientibus matrimonia in Hollandiâ et Belgio contracta et contrahenda, edita die 4 novembris 1741, ad Canadæ regiones extensa fuit par SS. DD. N. Clementem Papam XIII, die 29 novembris 1764.

1835
(10)

2um Præstat verò hìc pro majori claritate verba referre ejusdem Benedicti XIV, lib. 6. cap. 6. de Syn. Diœc. sic exarata: "Cùm conjugum alter tùm ratione loci in quo habitat, tùm ratione societatis in quâ vivit, exemptus sit à Tridentinæ Synodi lege, exemptio quâ ipse fruitur alteri parti communicata remanet propter individuitatem contractûs vi cujus exemptio quæ uni ex partibus competit ad alteram, secundùm etiam civiles leges extenditur eidemque communicatur." Quæ verba, ut videre est, tàm sunt clara et aperta, ut nullum relinquant dubitationi locum super validitate istiusmodi matrimonii.

Quæritur 5°. Matrimonium duorum catholicorum inter se solos contractum absque ullo teste, vel coram duobus testibus in loco ubì non possunt recurrere ad ministerium alicujus sacerdotis approbati, validumne est?

Respondetur: Primum matrimonium est validum pro iis diœcesis Quebecensis incolis, qui missionariis tantùm utuntur; sacra enim Congregatio de Propagandâ Fide, anno 1820, decrevit: "Pro incolis diœcesis Quebecensis, qui missionariis tantùm et donec utuntur, non esse locum decreto Concilii Tridentini *Tametsi*, nullo habito respectu majoris vel minoris distantiæ; et missionarii curent referre matrimonia celebrata in eorum regestu Ordinario respectivo tradendo." Quibus ex verbis patet incolas prædictos matrimonia inire posse, nec parocho adstante, nec testibus ullis; quùm utraque obligatio ex eodem proveniat Tridentino decreto *Tametsi*, cui locum non esse declaravit prælaudata Congregatio. Secùs verò de iis incolis affirmandum est, qui in locis habitant, ubì sunt paræciæ constitutæ; illi enim nullo modo à lege Tridentini decreti immunes haberi possunt ut proindè ipsorum matrimonia irrita fiant si nullo teste præsente contrahantur.

Secundum matrimonium, de quo in dubio fit mentio, validum quoque habendum est. sacra enim Congregatio Concilii die 30 martii, anno 1669, declaravit quòd sicubi catholicus parochus aliusve sacerdos, *vel omninò non adsit, vel illius adeundi libera potestas non sit*, matrimonia, etiam nullo adstante sacerdote contracta, valida censeantur, dummodò coram duobus testibus contrahantur. Pius etiam VI huic inhærens declarationi, rata habuit matrimonia in Galliis tempore revolutionis contracta, cùm Ecclesiæ legitimis pastoribus destituebantur.

Quæritur 6°. Cùm pars una catholica et pars altera hæretica desponsantur coram magistratu et uno tantùm teste, vel coram ministro protestante et uno itidem teste, potestne magistratus vel minister, ut alter testis censeri? Matrimonium verò ejusmodi validumne est?

Respondetur: Matrimonium est validum pro partibus Canadæ ob declarationem Benedictinam inibi extensam. Repetendum hìc est quod jàm satis superque monuimus, matrimonia hujusmodi valida semper esse etiamsi nullo adstante teste contrahantur. Superfluum itàque videtur percontari utrùm magistratus aut minister hæreticus velut alter testis possit existimari. Cur tanta de altero teste sollicitudo, cùm in casu de quo agitur ex collato Indulto nullius testis præsentia ad matrimonii validitatem exigatur? Leges autem sæculares, si quæ in Canadæ regionibus vigent, matrimonia clandestina rescindentes coram Ecclesiâ vi nullâ pollere meritoque explodendas esse jàm suprà monuimus in responsione ad dubium primum. Diligenter itàque commonendi sunt qui in Canadæ regionibus matrimonia prædicta sic contrahunt, se in foro conscientiæ sæcularibus illis legibus non teneri, sicque coram Deo conjunctos esse ut nullâ possint hominum potestate divelli.

Quæritur 7°. Matrimonium duorum catholicorum inter se, adstantibus duobus testibus, contractum coram parocho invito et reluctante estne validum?

Respondetur: Validum. Sic decrevit sacra Congregatio Concilii, anno 1581, respondens tertio quæsito episcopi Giennens. sic expresso: "Si invitus et compulsus per vim adsit sacerdos, cùm contrahitur matrimonium," utrum tale matrimonium subsistat? Responsum fuit "subsistere."

Quæritur 8°. Cùm catholicus se simulat protestantem aut apostatam, eo consilio ut matrimonium ineat cum muliere catholicâ coram ministro protestante et duobus testibus: ejusmodi matrimonium estne validum?

Respondetur negativè. Cùm enim alter conjugum hæresim simulat aut apostasiam, non ideò catholicam fidem ex animo deserit. Quocircà cùm ambo conjuges sint reipsâ catholici, clandestinitatis impedimento tenentur. Quòd si conjugum alter non hæc simularet solùm sed verè animo à catholicâ fide deficeret, ad hæreticam transiens pravitatem, tunc profectò mixtum exsurgeret matrimonium quod ratum habendum esse ex superiùs dictis, manifestè apparet.

Quæritur 9°. Duo catholici diœcesis Quebecensis non nihil impedimenti obesse animadvertentes ne matrimonium contrahant, in fraudem legis ad illud ineundum coram magistratu, pergunt ad Fœderatas Americæ Septentrionalis Ditiones,-quibus in regionibus facta nunquàm est Tridentini decreti *Tametsi* promulgatio. Ratumne habendum est matrimonium ejusmodi?

Respondetur: Ratum, si conjuges transferant etiam domicilium; irritum, si primum domicilium retineant. Lubet hìc resolutiones à sacrâ Concilii Congregatione tribus dubiis datas afferre, ex quibus patet apertissimè quænam sit Ecclesiæ mens circa hos similesve casus. Quæsitum itaque fuit:—

1°. "An incolæ tàm masculi quàm fœminæ loci in quo Concilium Tridentinum in puncto matrimonii est promulgatum, transeuntes per locum in quo dictum

o.
u-
o-
ns
es
et

m
e-

s,
0,
n
is
i-
re
e-
o.
;
m

t.
i-
7,
n
it
s-

m
t-
ne

e-
i-
u-
is
n-
e-
c-
ad
ia
ne

s-

n-
m
. ?

si-
es-

n,
sâ
u-
n,
ûs

se
m
us
a-

ri-
us
si-

u-
m

" Concilium non est promulgatum, retinentes idem domicilium, validè possint in isto loco " matrimonium sine parocho et testibus contrahere?

2°. " Quid, si eo prædicti incolæ tàm masculi quàm fœminæ solo animo sine paro- " cho et testibus contrahendi se transferant, habitationem non mutantes?

3°. " Quid, si transferant habitationem illo solo animo ut absque parocho et tes- " tibus contrahant?"

" Sacra Congregatio respondit ad primum et secundum non esse legitimum matrimoni- " um inter se sic tranferentes ac transeuntes cum fraude. Ad tertium si domicilium verè " transferatur, matrimonium esse validum."

Quæritur 10°. Pars catholica diœcesis Quebecensis et pars hæretica Ditionum Fœderatarum, utraque natu minor, contrahunt inter se solas matrimonium absque testibus in Fœderatarum Ditionum terris. Estne validum hoc matrimonium?

Respondetur : Est validum. Pars enim hæretica Ditionum Fœderatarum suam communicat immunitatem parti catholicæ diœcesis Quebecensis. Ætas verò minor nullum hìc facessit negotium. Hæc tàm sæpè repetita sunt, ut inutile prorsùs sit vel minimum nunc addere verbum.

Quæritur 11°. Pars hæretica earumdem Fœderatarum Ditionum et pars catholica diœcesis Quebecensis matrimonium ineunt in præfatâ diœcesi magistratu coram et duobus testibus ; validène contrahunt?

Respondetur : Validè ; etiamsi nullus adsit testis ob rationem in superioribus solutionibus allatam.

Quæritur 12°. Catholica pars Ditionum Fœderatarum et pars hæretica Quebecensis diœcesis matrimonium inter se solas celebrant absque testibus in præfatâ diœcesi. Estne validum?

Respondetur : Validum ; pars enim hæretica gaudet Benedictinâ declaratione, et immunitatem ex illâ provenientem communicat cum parte catholicâ Ditionum Fœderatarum.

Quæritur 13°. In Ditionibus Fœderatis Americæ Septentrionalis, sacerdotes catholici à tempore immemorabili celebrare consueverunt matrimonia catholicorum cum hæreticis. Suntne inibi licita mixta hæc matrimonia?

Respondetur negativè. Duplici enim in sensu sumi potest verbum illud *celebrare*; et vel significat nuptialem impertiri benedictionem, vel nuptiis duntaxat adesse. Ab utroque officio arceantur sacerdotes, cùm illicita semper ab Ecclesiâ habita sint istius modi matrimonia, nec licita fiant nisi specialis præcesserit apostolica dispensatio, quæ gravissimis tantùm de causis et post maturum examen solet concedi. Causæ verò gravissimæ censentur, si in publicum bonum vergant, et si eas comitentur expressæ et perquàm necessariæ conditiones quæ sequuntur : 1°. Ut nullum adsit periculum quòd pars catholica ab hæreticâ perverti possit : imò è contrario spes affulgeat probabilius futurum ut pars hæretica ad saniorem frugem à parte catholicâ revocetur. 2°. Ut proles utriusque sexûs ex eo procreanda conjugio in catholicæ religionis sanctitate omnimò educetur. Quæ si causæ conditionesque concurrant, solet quidem Apostolica Sedes concedere ut presbyter approbatus nuptiis intersit; at nullo modo nuptialem impertiatur benedictionem. Dispensatio isthæc pro præfatis matrimoniis non præsumitur, quæ idcircò illicita æstimanda sunt. Consuetudinem verò contrariam à tempore immemorabili vigentem sacra Congregatio non probat, nec tamen apertè nunc interdicit, verita ne graviora indè mala proveniant. In id autem omnes vires suas omnemque pastoralem sollicitudinem impendere deberent præsules ordinarii, ut eam consuetudinem abusum imò reprobandum leniter et paulatim à suis usque radicibus evellant.

Feriâ III, loco IV, die 17 *novembris* 1835. *In Congregatione generali sanctæ Romanæ et universalis Inquisitionis habitâ in conventu sanctæ Mariæ supra Minervam, coram Emis. et Rmis. DD. Cardinalibus contra hæreticam pravitatem Generalibus Inquisitoribus, supradictam Instructionem circa dubia proposita ab R. P. D. Archiepiscopo Quebecensi, iidem Emi. et Rmi. DD. approbârunt.*

Angelus Argenti, S. Romanæ et universalis Inquisitionis Notarius.

Loco † Sigilli.

Ex typis Aug. Côté et socii.